

Nr 134.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till kontorsbyggnad för statens vattenfallsverks räkning i kvarteret Björnen i Stockholm; given Stockholms slott den 1 mars 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Henning Leo.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 1 mars 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Leo anför:

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under Utgifter för kapitalökning, bil. 3, punkt 44, föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, till uppförande i kvarteret Björnen i Stockholm av en för statens vattenfallsverk avsedd kontorsbyggnad för budgetåret 1935/1936 beräkna ett reservationsanslag av 400,000 kronor. Sedan beredningen av detta ärende slutförts, vill jag nu ånyo anmäla detsamma.

I skrivelse den 29 september 1934 hemställde *vattenfallsstyrelsen* under viss förutsättning om beräkning av ett belopp av 400,000 kronor för budgetåret

Bihang till riksdagens protokoll 1935. 1 saml. Nr 134.

1935/1936 för uppförande i kvarteret Björnen i Stockholm av en för statens vattenfallsverk avsedd kontorsbyggnad.

Sedermera har vattenfallsstyrelsen i skrivelse den 6 december 1934, med bifogande av till ärendet hörande ritningar, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå 1935 års riksdag att för berörda ändamål bevilja ett lånemedelsanslag av 635,000 kronor samt att härav anvisa 400,000 kronor å riksstaten för budgetåret 1935/1936.

Vattenfallsstyrelsen har härvid inledningsvis lämnat följande redogörelse för de nya lokalbehov, som föranlett styrelsens nu ifrågavarande framställning:

De nya lokalbehov, som vattenfallsstyrelsen framförallt vore nödsakad att inom kort tillgodose, gällde kraftverksbyråns driftavdelning, vars verksamhet mycket hastigt utvecklats genom allt mer genomfört samarbete ej endast mellan statens olika kraftverk utan även mellan dessa och många enskilda kraftanläggningar. Det torde efter den erfarenhet, som vunnits under de två sista torråren, få anses vara visat, att det vore nödvändigt att organisera en stark central driftledning, ty endast därigenom kunde man på fördelaktigaste sätt tillgodöra styrelsens produktionsmöjligheter. Ett nytt steg till utveckling av den centrala driftavdelningen måste tagas i samband med realiserande av den framlagda planen för en kraftledning från övre Norrland till centralblockets ledningsnät, och det medförde en rätt väsentlig ökning av lokalbehovet. Slutligen måste tagas hänsyn därtill, att vattenfallsstyrelsen uppenbarligen måste vara rustad att i händelse av mobilisering sammanhålla ledningen av landets kraftförsörjning i allmänhet, och torde därför erforderligt utrymme böra reserveras. Utöver driftavdelningens lokalbehov måste även möjlighet beredas för ökade kontorsutrymmen åt andra avdelningar inom styrelsens byråer. Särskilt för linjekontoret väntades arbetsuppgifterna hastigt växa. Dessutom krävdes ersättning för de lokaler, vilka av kraftverksbyråns förrådskontor för närvarande disponerades i fastigheten nr 1 i kvarteret Björnen.

Beträffande de av vattenfallsstyrelsen i kvarteret Björnen disponerade fastigheterna har härefter lämnats följande redogörelse:

Genom köpeavtal, som av Kungl. Maj:t och riksdagen godkänts år 1918, hade vattenfallsstyrelsen förvärvat fastigheterna nr 1, 2, 3 och 9 i kvarteret Björnen i Stockholm. De å tomterna nr 2, 3 och 9 befintliga husen hade under åren 1927—1930 blivit successivt iordningställda och delvis ombyggda för statens vattenfallsverks behov. Såväl vattenfallsstyrelsens ämbetslokaler som Älvkarleby kraftverks Stockholmskontor hade varit helt och hållet inrymda i dessa fastigheter allt sedan hösten 1928. Några rum i den icke väsentligt restaurerade byggnaden å tomt nr 1 hade även tagits i anspråk för vattenfallsstyrelsens behov, och under sommaren 1934 hade ett ytterligare tillskott i kontorslokaler erhållits genom ombyggnad av en vindsvåning i en byggnad å tomterna nr 3 och 9. Någon ytterligare utvidgning, varigenom till kontor lämpade lokaler kunde erhållas inom fastigheterna nr 2, 3 och 9, vore nu icke genomförbar med gällande byggnadsbestämmelser utan helt ny bebyggelse efter rivning av ett eller flera av de nuvarande, delvis historiskt värdefulla husen.

Beträffande den återstående tomten, nr 1, kunde, har vattenfallsstyrelsen härefter anført, en restaurering av där befintligt hus icke lämpligen ifrågakomma, emedan byggnaden vore mycket bristfällig och uppförd endast till omkring 8 meters taklifthöjd. En påbyggnad vore icke tillräddig, då grundläggningen visat sig för svag redan för den nuvarande belastningen. Ett rationellt

utnyttjande av denna fastighet krävde därför, att en fullständigt ny byggnad uppfördes. Emellertid mötte det stora svårigheter att erhålla fasta utgångspunkter för ett definitivt byggnadsförslag rörande tomterna i kvarteret Björnen på grund av att Stockholms stads myndigheter hade under utredning en genomgripande reglering av hela nedre Norrmalm.

I detta hänseende har vattenfallsstyrelsen anfört, bland annat, att styrelsen vid företagande av undersökning om lämpligaste sättet för utnyttjande av tomt nr 1 tagit hänsyn till att man måste förutsätta, att Klara Södra Kyrkogata skulle breddas längs kvarteret Björnen, varvid en omkring sex meter bred remsa av tomten nr 1 komme att tagas i anspråk för gata, ehuru frågan om denna stadsplaneändring ännu ej blivit definitivt beslutad. Vidare hade styrelsen, i enlighet med vad från stadsplanekontoret redan varit föreslaget, utgått från att byggnadshöjden begränsades till 17.5 meter längs Klara Södra Kyrkogata och, på cirka 17 meters fasadlängd från sistnämnda gata räknat, längs Karduansmakaregatan, utefter vilken i övrigt en taklifthöjd av endast 13 meter bibehölles.

Vattenfallsstyrelsen har vidare meddelat, att de utrymmen, som beräknades bli senast hösten 1936 behövlige för styrelsen, utöver de nu av styrelsen disponerade i kvarteret Björnen, uppginge till omkring 800 kvadratmeter. En byggnad, lämpad för ändamålet och utförd under nyss angivna förutsättningar beträffande plan och byggnadshöjder, kunde givas en sammanlagd nettogolvareal av, fränsett souterrainvåning och garageutrymmen, omkring 1,200 kvadratmeter, vadan omkring två tredjedelar av huset redan från början erfordrades för styrelsens räkning. Återstoden hade styrelsen tänkt sig upplåten för annat statens behov eller uthyrd åt enskilda, intill dess ytterligare lokaler bleve för statens vattenfallsverk behövlige.

Styrelsen har vid sin skrivelse fogat av arkitekten Erik Hahr uppgjorda skissritningar till bebyggande av tomt nr 1 enligt nyss anförda program. Då frågan om utformningen av stadsplanen för nedre Norrmalm för det dåvarande vore under behandling av Stockholms stadsplanenämnd, vore det, har styrelsen i anslutning härtill anfört, icke nu möjligt att bedöma, huruvida ett bebyggande av tomten nr 1 i kvarteret Björnen kunde genomföras på sätt sålunda avsåges. De föreliggande skissritningarna vore dock tillfyllest för en betryggande kostnadsberäkning. Styrelsen hade emellertid under rådande förhållanden ej ansett sig kunna avvakta sådant avgörande i stadsplanefrågan, att ett av Stockholms stads myndigheter granskat byggnadsförslag kunnat framläggas, då ett beslut om nybyggnad vid 1935 års riksdag vore oundgängligt, om byggnaden skulle hinna färdigställas till erforderlig tidpunkt, hösten 1936.

Beträffande de med det ifrågasatta byggnadsföretaget förenade kostnaderna har vattenfallsstyrelsen slutligen anfört följande:

Ett på senaste tiden starkt framträdande önskemål beträffande byggnader av ifrågavarande slag vore, att i desamma inrymdes lokaler, vilka av i byggnaden sysselsatta personer kunde i händelse av luftangrepp vid krig användas som skyddsrum. Styrelsen hade, särskilt med tanke på att det planerats att hit förlägga det centrala organet för landets kraftförsörjning även vid mobilisering, ansett sig böra förutsätta, att byggnaden i viss utsträckning utrustades

med bombsäkra bjälklag över källrarna och åtminstone en i källarvåningen inredd lokal, avsedd att kunna under krigstid apteras till ett kraftverkens centralkontrollrum. För dessa anordningar hade tillagts 50,000 kronor i kostnadsberäkningen, som för byggnaden i sin helhet slutade på 650,000 kronor. Av detta belopp beräknades 400,000 kronor behöva disponeras under budgetåret 1935/1936, om huset skulle tagas i bruk hösten 1936.

Av byggnadskostnaderna borde under alla förhållanden 15,000 kronor, utgörande den del av statens vattenfallsverks fastighetsförvaltnings förnyelsefond, som belöpte på den byggnad å tomten, vilken skulle rivas vid nybyggnad, bestridas av nämnda fonds medel. Återstoden, 635,000 kronor, skulle, enligt styrelsens mening, med fördel kunna täckas genom att ytterligare medel från statens vattenfallsverks förnyelsefonder såsom lån finge placeras i den nya byggnaden. Då emellertid frågan om dylik användning av förnyelsefondsmedel för närvarande vore föremål för utredning av riksräkenskapsverket i samråd med de affärsdrivande verken, ansågo sig styrelsen icke för närvarande böra föreslå anlåtande av förnyelsefondsmedel för nybyggnadsändamål.

Sedan vattenfallsstyrelsen avlät sin förutberörda skrivelse den 6 december 1934, har arkitekten Hahr på styrelsens uppdrag något omarbetat byggnadsförslaget, som nu föreligger i elva den 4 februari 1935 dagtecknade ritningar jämte tomtkarta.

Över detta förslag hava på vattenfallsstyrelsens hemställan avgivits utlåtanden dels av Stockholms stads byggnadsnämnd den 13 februari 1935, som häri åberopat tjänsteutlåtande av stadsarkitekten S. Westholm den 12 februari 1935, dels av byggnadsstyrelsen den 18 februari 1935. Vidare har byggnadsstyrelsen sistnämnda dag på grund av remiss till Kungl. Maj:t avgivit utlåtande i ärendet.

Stadsarkitekten Westholm har anfört huvudsakligen följande:

Byggnaden vore avsedd att förläggas indragen 6 meter från nuvarande gräns mot Klara Södra Kyrkogata i enlighet med ett av byggnadsnämnden den 11 mars 1931 tillstyrkt men av stadsfullmäktige ännu ej antaget förslag till vidgning av denna gata och skulle uppföras till den enligt stadsplaneförslaget tillämnade höjden 17.5 meter. Mot gården hade denna byggnad givits en höjd av 20.5 meter, vilket icke överensstämde med i föreliggande fall gällande bestämmelser i § 22 mom. 2 e) i 1890 års byggnadsordning för Stockholm. Styrelsen motiverade denna höjd med det stora avståndet till motliggande hus å den styrelsen tillhöriga granntomten.

Mot Karduansmakaregatan översköte takkonturen obetydligt den av gatubreddens betingade konturen, vilket motiverades med att nybyggnadens utformning ansetts böra ansluta sig till vattenfallsstyrelsens bredvidliggande, kulturhistoriskt värdefulla byggnad.

Gårdsarealen fyllde byggnadsordningens fordran endast i den mån hänsyn icke toges till garagebyggnaden, som angäves vara av provisorisk art.

Ritningarna vore icke i slutgiltigt skick utförda men gäve dock en tillräckligt tydlig bild av byggnaden.

Mot byggnadsföretaget, sådant det framginge av dessa preliminära ritningar, torde i betraktande av dess ändamål och övriga föreliggande omständigheter hinder ej böra möta. Önskligt syntes dock att den högre byggnadens fasad mot gården nedbringades genom indragning av översta våningen från fasadlivet och att garagebyggnadens tak, därest denna byggnad icke bleve av rent tillfällig beskaffenhet, utfördes såsom ett högre liggande gårdsplan.

Förslag till vidgning av Karduansmakaregatan föreläge men något beslut om

förslagets utställande genom byggnadsnämnden hade ej fattats. Något byggnadsförbud åvilade alltså ej tomten.

Stockholms stads byggnadsnämnd har i sitt yttrande åberopat vad av stadsarkitekten anförts. Nämnden har tillika meddelat, att nämnden till stadsplanenämnden avlåtit skrivelse med underrättelse om vad i ärendet förekommit.

Byggnadsstyrelsen har i sin skrivelse till vattenfallsstyrelsen anført huvudsakligen följande:

Vid granskning av förslaget hade styrelsen för sin del icke funnit något att i huvudsak erinra beträffande planläggningen av den föreslagna byggnaden. Vad byggnadens fasader beträffade syntes dock dessa vid ett vidare utarbetande av förslaget böra ägnas ett mera ingående studium.

Såsom stadsarkitekten Westholm i sitt tjänsteutlåtande framhållit, vore det föreliggande förslaget i tre avseenden stridande mot Stockholms stads byggnadsordning, nämligen vad beträffade hushöjden mot Karduansmakaregatan, vindsvåningens utformning samt den föreslagna provisoriska garagebyggnaden på gården. Hushöjden mot Karduansmakaregatan vore enligt styrelsens mening motiverad med hänsyn till önskvärdheten att takkonturen på den föreslagna nybyggnaden anslöte sig till takkonturen å den intilliggande, kulturhistoriskt värdefulla byggnaden. Ifråga om vindsvåningen hade stadsarkitekten Westholm påpekat, att densamma erhållit en större höjd mot gården än vad byggnadsordningen medgäve. Ett indragande av vindsvåningen mot gården i enlighet med byggnadsordningen skulle emellertid menligt inverka på den i denna våning föreslagna bostadsvåningen, och skulle med hänsyn till det stora gårdsutrymmet icke få någon praktisk betydelse. Styrelsen ville i stället föreslå, att den del av vindsvåningen, som låge närmast Karduansmakaregatan, indroges på sätt som med blyerts angivits å ritningarna, men att fasadlivet mot gården bibehölles enligt förslaget. Denna anordning förutsatte emellertid, att kvarteret i fråga, innan byggnadsföretaget färdigställdes, försåges med stadsplanebestämmelser, enligt vilka en dylik anordning kunde medgivas. I samband härmed torde även sådana bestämmelser böra åstadkommas, som möjliggjorde antingen garagebyggnadens uppförande i enlighet med förslaget eller också garagets förläggande under gårdsytan, vilket senare enligt styrelsens mening vore att föredraga, då de lokaler i bottenvåningen, som vette mot gården, härigenom skulle erhålla fördelaktigare belysning samt gården vinna i rymlighet och trevnad.

Beträffande de till 650.000 kronor beräknade kostnaderna för byggnadsföretagets genomförande hade styrelsen icke något att erinra.

I sitt utlåtande till Kungl. Maj:t den 18 februari 1935 har byggnadsstyrelsen åberopat innehållet i sitt nyss återgivna yttrande till vattenfallsstyrelsen.

Den 21 februari 1935 har *vattenfallsstyrelsen* inkommit med slutlig framställning i ämnet och därvid fogat bland annat förut omförmälda, av arkitekten Hahr på vattenfallsstyrelsens uppdrag något omarbetade byggnadsförslag, åskådliggjort å elva stycken den 4 februari 1935 dagtecknade ritningar jämte tomtkarta.

Styrelsen har inledningsvis meddelat, att byggnaden avsåges uppförd med grund av betong, byggnadsstomme av järnkonstruktion, ytterväggar av tegel, eventuellt betong, bjälklag av järnbalkar, armerad betong och håltegel samt yttertak av plåt eller betong med tätyta. Nybyggnadens förläggning å tomten

framginge av en framställningen bifogad kopia av tomtkarta, å vilken med rött inritats de olika husens konturer.

I anslutning härtill har styrelsen anfört:

Med hänsyn till att stadsplanenämnden redan år 1930 föreslagit en breddning av Klara Södra Kyrkogata med sex meter på dess östra sida, hade husfasaden mot nämnda gata föreslagits förlagd sex meter innanför nuvarande tomtgränsen.

Då sålunda nära en sjättedel av tomten reserverades för gatuutvidgning bleve nödvändigt att, för erhållande av skälig utnyttjning av den resterande tomtmarken, till större delen fullbygga denna. Styrelsen ansåge detta så mycket mera tillåtligt, som styrelsen vore ägare även till de angränsande tomtarna 3 och 9 samt 2, av vilka den förstnämnda hade mycket rymliga gårdar, vartill komme att här vore fråga om en hörntomt. Förslaget avsåge, att gårdsutrymmet å tomt nr 1 begränsades till 133 kvadratmeter av hela den areal, 560.9 kvadratmeter, som förutsatts skola framdeles ingå i tomten. Dock hade ytterligare föreslagits att å denna gård provisoriskt uppföra en envånings, brandsäker garagebyggnad, då det garage, som vattenfallsstyrelsen för närvarande förfogade över å tomten nr 3 och 9 i kvarteret, vore otillräckligt. Ett större permanent garage kunde svårigen på lämpligt sätt anordnas härstädes förrän i samband med företagande av ytterligare ombyggnader inom fastighetskomplexet.

I enlighet med stadsplanenämndens förslag av år 1930 hade förutsatts, att tillåtna byggnadshöjden skulle bliva 17.5 meter mot Klara Södra Kyrkogata samt likaledes 17.5 meter mot Karduansmakaregatan intill 15 meter från Klara Södra Kyrkogatas blivande östra gatulinje, därefter 13 meter. Inåt gården hade föreslagits en byggnadshöjd av 20.5 meter å den mot öster vettande fasaden, vilket hade syntts styrelsen fullt motiverat med hänsyn till att vattenfallsstyrelsen ägde även den angränsande fastigheten, nr 3 och 9 kvarteret Björnen, och att framför fasaden ifråga, fränsett garage i en våning, komme att ligga en cirka 27 meter bred gård.

Beträffande de önskemål om avvikelser från ritningarna, som från byggnadsnämnden angivits, har styrelsen framhållit följande:

Den föreslagna byggnadshöjden mot gården, 20.5 meter, vore betingad av behovet att utnyttja vindsvåningen till anordnande av en bostadslägenhet för driftdirektören. Åtminstone under ett antal år framåt vore nämligen i hög grad önskvärt, att driftdirektören skulle hava sin bostad förlagd i omedelbar närhet av den natt och dag fungerande driftcentral för statens kraftverk, vilken avsåges inrymd i nybyggnaden. Endast om våningen erhöles den bredd, som föreslagits, kunde en för ändamålet lämplig våning här inredas. Byggnadsstyrelsen hade i denna fråga i huvudsak biträtt vattenfallsstyrelsens mening men föreslagit en viss indragning av den del av vindsvåningen, som låge närmast Karduansmakaregatan. En jämkning i detta avseende kunde lämpligen vidtagas vid utarbetande av de definitiva byggnadsritningarna, om detta skulle visa sig ur utseendesympunkt oundgängligt, vilket dock vattenfallsstyrelsen ansåge icke vara fallet. I fråga om gårdsutrymmet vore, utöver vad redan anförts, att beakta, att en sammanläggning av vattenfallsstyrelsens samtliga tomter i kvarteret utan olägenhet kunde ske, varigenom det föreslagna gårdsutrymmet kunde bliva fullt i överensstämmelse med gällande bestämmelser. Ett annat sätt att lösa frågan om garagebyggnaden vore, såsom byggnadsstyrelsen påpekat, att införa särskilda stadsplanebestämmelser för kvarteret eller att helt förlägga garaget under gårdsplanet. Avgörande av frågan om garagets ordnande torde böra träffas i samband med utarbetande av de definitiva byggnadsritningarna.

I anslutning till vad sålunda anförts har vattenfallsstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, för uppförande av en kontorsbyggnad för statens vattenfallsverk i kvarteret Björnen i Stockholm, i huvudsaklig överensstämmelse med i styrelsens skrivelse åberopade, den 4 februari 1935 daterade ritningar med de smärre ändringar, varom byggnadsstyrelsen och vattenfallsstyrelsen kunde komma att enas, bevilja ett reservationsanslag av 650,000 kronor och att härav anvisa av lånemedel ett belopp om 400,000 kronor för budgetåret 1935/1936.

Av den i ärendet förebragta utredningen finner jag behovet av ökade lokalutrymmen för statens vattenfallsverk styrkt. Säsom vattenfallsstyrelsen framhållit, avser det nya lokalbehovet främst kraftverkens driftavdelning, vars verksamhet hastigt utvecklats genom allt mera genomfört samarbete ej endast mellan statens olika kraftverk utan även mellan dessa och enskilda kraftanläggningar. Ett bifall till det av Kungl. Maj:t för 1935 års riksdag framlagda förslaget om ett stamlinjesystem Porjus—Västerås m. m. medför ytterligare krav på den centrala driftsledningen. Även för andra avdelningar inom vattenfallsstyrelsens byråer — exempelvis linjekontoret — hava behov av ökade kontorsutrymmen uppstått. Vattenfallsstyrelsen har vidare framhållit att, om nybyggnaden skall hinna färdigställas till erforderlig tidpunkt, hösten 1936, beslut om nybyggnad måste fattas vid 1935 års riksdag. Med hänsyn till de sålunda förebragta skälen finner jag mig böra tillstyrka, att åtgärder nu vidtagas för att tillgodose vattenfallsstyrelsens ökade lokalbehov.

Departements-
chefen.

Det förslag i detta hänseende, som av vattenfallsstyrelsen framlagts i dess skrivelse den 21 februari 1935 i anslutning till av arkitekten E. Hahr utarbetade, den 4 februari 1935 dagtecknade ritningar, har i det stora hela biträtts av byggnadsstyrelsen. Även jag finner mig kunna förorda, att detsamma i huvudsak lägges till grund för det föreslagna byggnadsföretaget. I vissa detaljer — avseende främst vindsvåningens utformning — har icke full enighet ännu uppnåtts mellan vattenfallsstyrelsen och byggnadsstyrelsen. De föreliggande meningsskiljaktigheterna synas emellertid ej vara större, än att enighet mellan styrelserna torde kunna vinnas i samband med utarbetande av de definitiva byggnadsritningarna.

I detta sammanhang vill jag erinra, att för den ifrågasatta anordningen av vindsvåningen det torde vara lämpligast, om kvarteret i fråga, innan byggnadsföretaget färdigställs, förses med stadsplanebestämmelser, enligt vilka en dylik anordning kan medgivas, även om den av länsarkitekten framställda anmärkningen mot vindsvåningens utformning knappast synes kunna hänföras till sådana förhållanden, varom förmåles i 70 § tredje stycket byggnadsstadgan. Vidare må framhållas, att förslag till vidgning av Karduansmakaregatan föreligger, något vartill emellertid ej hänsyn tagits i de uppgjorda ritningarna. Såsom stadsarkitekten meddelat, har emellertid något beslut om utställande genom byggnadsnämnden av förslaget om Karduansmakaregatans vidgning ej fattats, och något byggnadsförbud åvilar alltså ej tomten. Nu angivna förhållande synes mig icke böra hindra, att förslag i ämnet redan nu förelägges riks-

dagen, något som — på sätt jag förut framhållit — är ur saklig synpunkt önskvärt.

Kostnaderna för byggnadsföretaget hava av vattenfallsstyrelsen beräknats till 650,000 kronor. Häremot har jag i likhet med byggnadsstyrelsen icke något att erinra. Vattenfallsstyrelsen har i sin skrivelse den 6 december 1934 framhållit, att av byggnadskostnaderna 15,000 kronor, utgörande den del av statens vattenfallsverks fastighetsförvaltnings förnyelsefond, som belöpte på den till rivning ifrågasatta byggnaden å tomten, borde bestridas av nämnda fonds medel. Återstoden av kostnaderna, 635,000 kronor, har föreslagits skola på sedvanligt sätt utgå av lånemedel. Vad sålunda föreslagits vill jag biträda och tillstyrker likaledes det för budgetåret 1935/1936 av vattenfallsstyrelsen såsom erforderligt beräknade anslaget, 400,000 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *kontorsbyggnad för statens vattenfallsverks räkning i kvarteret Björnen i Stockholm* för budgetåret 1935/1936 anvisa ett *reservationsanslag*, att utgå av lånemedel, av kronor 400,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. C. F. v. Krusenstierna.